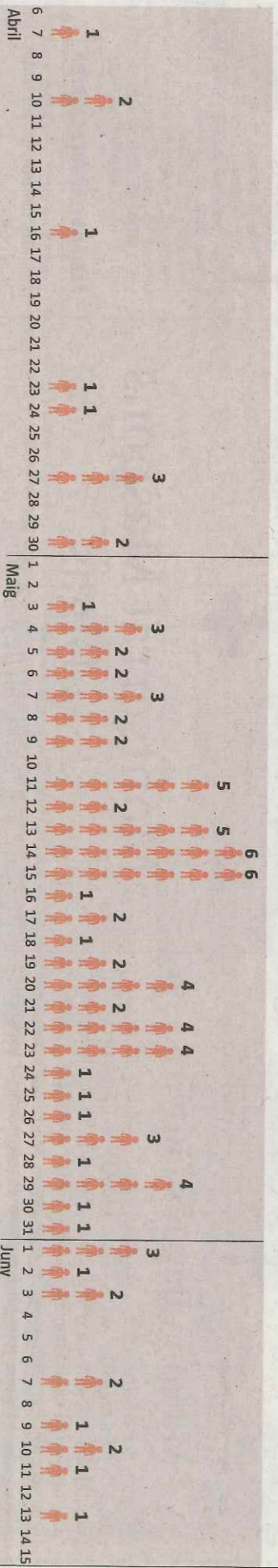

Al maig hi va haver la quantitat més alta de quadres neurològics en nens amb enterovirus

FONT: Secretaria de Salut Pública de Catalunya

LA VANGUARDIA

Hospitals catalans aconseguixen avenços en el coneixement d'un tipus de brot que aquí ha afectat un centenar de nens

I aquest any l'enterovirus ha fet mal

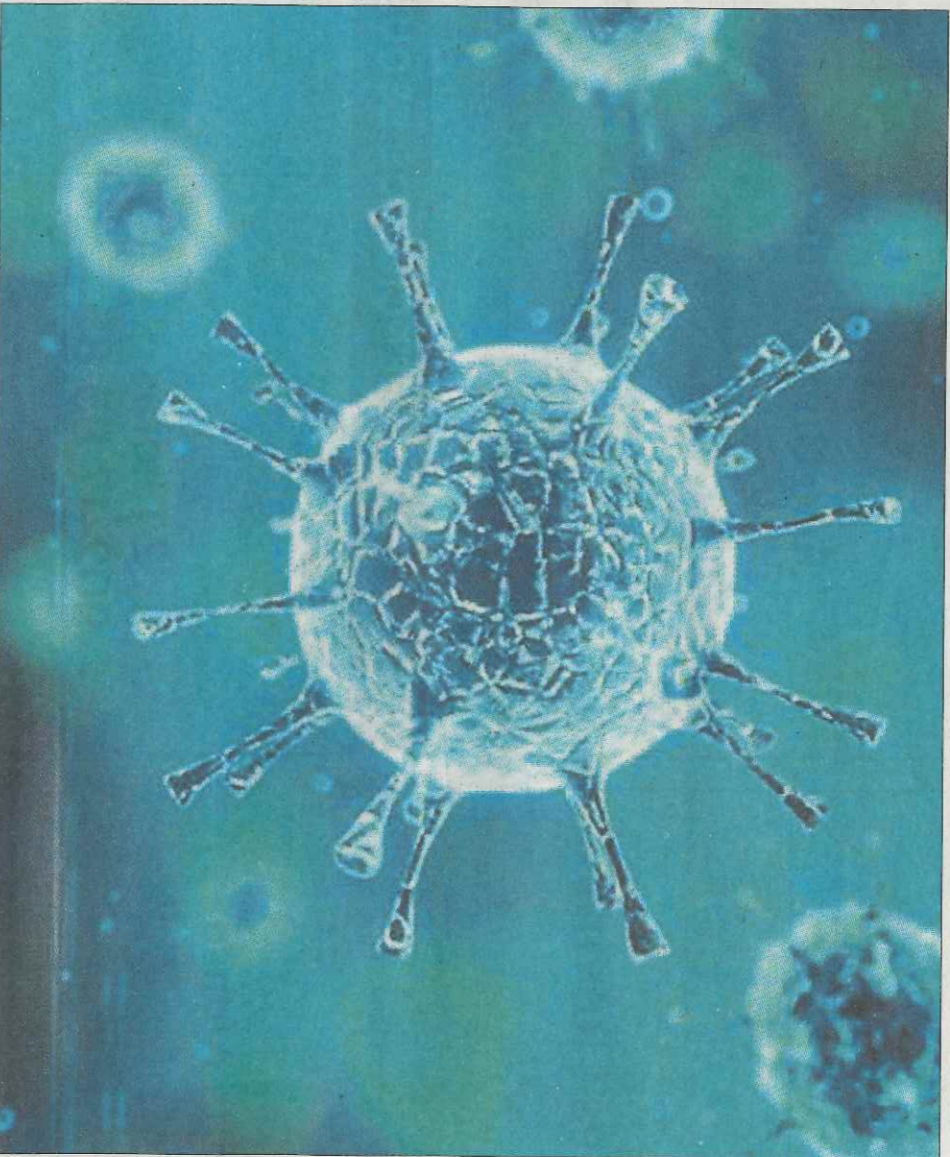
ANA MACPHERSON
Barcelona

El brot d'enterovirus viscut aquest any a Catalunya —també a la resta d'Espanya, però no tan important— ha afectat un centenar de nens petits, d'entre dos i sis anys. Com a mínim un d'ells ha quedat amb greus seqüeles i se sospita que la infecció va provocar la mort d'una nena de Reus. En un altre cas mortal, a Mataró, no hi haurà manera de saber si té relació amb aquest tipus d'infecció o no perquè, encara que va donar positiu a l'enterovirus, la fulminant evolució fins a la mort va ser molt diferent dels altres cent casos i la família no ha volgut indagar més.

El brot que va causar angoixa a desenes de pares es va concentrar en dos mesos, des de finals d'abril fins a finals de juny. És el patró habitual, que hi hagi molt enterovirus en aquells mesos, però sol provocar afeccions lleus. "Mai com aquest any. Era una cosa totalment nova per a nosaltres", reconeix Carlos Rodrigo, responsable de l'hospital Infantil de Vall d'Hebron.

Així que, en aquests dos mesos en què han circulat molts més enterovirus de l'habitual, s'ha desenvolupat una frenètica activitat de pediatres, neurolegs, microbiòlegs, especialistes en ressonàncies magnètiques, epidemiòlegs, intensivistes, farmacòlegs... "I estem molt orgullosos, perquè hem après molt i hem generat coneixement", resumeix Rodrigo. "Amb 45 casos, crec que avui som l'hospital amb més experiència de, almenys, Europa en aquesta rombecelalitis causada per enterovirus A71".

Aquest coneixement, que s'està gestant en forma d'articles científics en diverses publicacions, permetrà, per exemple, que en els següents brots que es detectin al món es pugui predir millor els casos que evolucionaran pitjor (gràcies a les particularitats trobades en aquests casos greus en les ressonàncies magnètiques estudiades amb lupa a l'hospital). O establir en els tractaments, que amb l'experiència catalana s'ha vist que poden tenir una pauta diversa, una gradació segons la gravetat. "Estàvem alerta perquè al febrer hi va haver un cas d'encefalitis a causa de l'enterovirus D68, que ha deixat tetraplègica una ne-

Imatge d'un enterovirus A71 observat amb microscopi

na". També hi va haver altres casos semblants a Vigo, Oviedo i Saragossa, a l'hivern. "Així que quan van començar a arribar-nos dos mesos després altres encefalitis amb enterovirus ja estàvem atents, per si es tractava de més D68. Però eren infeccions que danyaven el sistema nerviós central d'una altra manera i potencialment més greus".

Van resultar ser A71, l'altra variant d'enterovirus que danya el sistema nerviós central, a més del D68. "En molt pocs dies vam pas-

■ Els pediatres creuen que l'enterovirus A71 es comporta com el virus de la pol·lio, que també és un enterovirus: un de cada deu infectats té alguna reacció i un de cada mil, una afecció greu. "S'posen que ha passat una cosa similar i la hipòtesi és que, quan circula molts virus, com ha passat aquest any, a deter-

Per què hi ha casos tan greus?

minades persones amb determinades característiques, que no sabem quines són, els provoca una afecció greu". Va passar el mateix als Estats Units anys enrere. També se'n han registrat brots a Holanda i França, i el més recent, a Austràlia (2014). "Els casos més greus van per davant nostre, no podem fer-hi pràc-

ticament res, però els que avancen de forma gradual, en diversos dies, responen bé i no van a més". A Vall d'Hebron han atès 45 nens i cinc d'ells han passat per l'UCI. Els més greus, si no tenen seqüeles per parades respiratòries o cardíagues, es recuperen totalment en uns sis mesos. La majoria, en un mes.

La informació va començar a difondre's primer per WhatsApp entre els caps de pediatria d'hospitals de l'ICS i després a través de reunions de societats científiques. "Estàvem una mica espantats, perquè només els estàvem veient nosaltres. Ja en teníem dotze casos", reconeix Carlos Ro-

drigo. Però es van posar en marxa totes les especialitats implicades a l'unison. Microbiologia va dedicar cinc experts a trobar un mètode més ràpid per identificar el tipus d'enterovirus. Des de diagnòstic per la imatge es va establir un torn continu de 24 hores per detectar aquells senyals en la ressonància magnètica que permetrien distingir els casos que evolucionarien a greus o no. Farmàcia va concentrar dos espectacles en la recerca de les immunoglobulines i els corticoides que, se-

Vall d'Hebron és ara l'hospital més expert en rombecelalitis causades per aquesta variant del virus

gona l'experiència australiana en un brot recent, funcionaven. Aquests medicaments es convertien en el primer fideicòmp de l'acció del virus sobre el rombecelalitis —una acció que és indirecta perquè el virus no arriba allà; el que arriba és l'exagerada reacció inflamatòria que provoca la infecció—. En pocs dies van completar una informació que es va convertir en protocol perquè tots els hospitals sabessin què podien fer davant aquest brot i també perquè els pediatres d'atenció primària poguessin explicar els pares quins símptomes vigilar.

Els casos van començar a augmentar i quan ja n'hi havia 40 es va donar a conèixer per part del Departament de Salut i es van explicar els símptomes de l'alt: tremolors, convulsions, debilitat, dificultat per empassar, somnolència molt acusada, febre... I les urgències es van omplir de pares inquietats perquè els seus fills tenien alguns d'aquests símptomes. Per sort la majoria de nens no tenien enterovirus, "però com que havíem avançat molt en pocs dies vam poder tractar més ràpidament els afectats i pots per això ja no vam tenir casos tan greus com al principi", explica Rodrigo. Queda algun nen a l'UCI i alguns atrosseguen seqüeles. La majoria és a casa, a tot estirar amb alguna afecció lleu de la mobilitat a un braç o una cama. Sembla que ja ha passat. I a la tardor, quan torni a circular el virus? "Estarem més ben preparats".